

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	16 kor.
Negyedévre	4
Helyben hához hozva:	
Egész évre	20 kor.
Negyedévre	5
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Negyedévre	6

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
Kedd utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kérésre visszavásárolja
vagy megörökösíti nem vállalja.

Előfizetések és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők.

Éves ár 8 fillér.

NAGYVÁRAD, április 2.

Olcsó villamos erő.

— A Jád völgyről. —

Évekkel ezelőtt *Pekarovits Imre*, a Sebes-Körözs vízszabályozó társaság igazgató-főmérnöke vetette fel az eszmét, hogy igen előnyösen fel lehetne használni erőművi célokra a Körözs vizét, esetleg a Jád völgy erős folyású vizét, olyképen, ha a turbínák által előállított villamos áramot Nagyváradra vezetnék.

Magyarországon még alig van ilyen vízmű, de a külföldön, különösen Németországban óriási munkákat végeznek ezzel az olcsó és jó rendszerrel. A Niagarától pedig száz és száz kilométerekre elviszik a víz ereje által előállított villamos áramot a hámulatolásokkal végeztek ezzel az elenyésző csekély összegbe kerülő erőátvitellel.

Ha figyelembe vesszük, hogy mily óriási különbség az, a mikor a drága kőszén árán kell a villamos energiát előállítani, vagy ha a természet adta vízfolyás fejt ki majdnem ingyen ezt az erőt, nem kicsinyelhetjük azt a beadványt, a melyet tegnap nyújtott be egy vállalkozó cég Nagyvárad városához, a világításra, villamos vasut hajtására, ipari erőátvitelre szükséges villamos erő szolgáltatása tárgyában.

Az ajánlat szerint a Jád vizének felhasználásával, turbina-rendszer alapján 4000 lóerőnek megfelelő villamos áramtelepet létesítenének, a mely olcsón elátná Nagyváradot és a vezeték mentén levő községeket villamos világítással s a más célra szükséges villamos erővel.

Az ajánlattevők akként kontemplálják a dolgot, hogy a telep kiépítése után a város venné át az egészet s értékesítene a közvilágításra nem szükséges villamos áramot.

Ebbe a város nem megy és nem is mehet bele. Ez már is bizonyos, mielőtt szakértők bírálat és számítás alá vennék az ajánlatot.

Van azonban egy pont az ajánlatban, a melyből kitűnik, hogy maguk az ajánlattevők sem bíznak az ajánlatnak ily alapon leendő elfogadásában s éppen ezért más, könnyebb megoldást ajánlanak.

Hajlandók szerződésre lépni, hogy az első évek nehézségeivel ők küzdenek meg s mikor már az eredmény nyilvánvaló lesz, a kikötendő opció jogánál fogva a város átveheti az egész telepet.

Teljes objectivitással csak hosszas és alapos számítás után lehetne szólni a részletekhez s csak ezek alapján lehetne megítélni, hogy előnyös lenne-e a vállalat a városra és éppen ezért most csak általánosságban foglalkoztunk az ajánlattal. Felkérésünkre azonban birjuk kiváló szak tudásunk, dr. *Károly Irén* tanár ur ígéretét, hogy közelebb alapos tanulmány után lapunkban véleményét közölni fogja.

*

A beadott ajánlat a következő:

Nagyvárad szab. kir. város tekintetes
Tanácsának

Nagyvárad.

A Jád patak vízi erejének kihasználására folyó hó 2-án 10. sz. vi. használati jogosítványt nyertünk, melynek alapján van szerencsénk a tekintetes Tanácsnak e hatalmas vizierőt értékesítés végett ezennel tisztelettel felajánlani.

Célunk a Jád mellett 4000 lóerős vízművet építeni és annak erejét elektromos erő átvitelrel a vezetékmenti községekben és Nagyvárad városában mint világító és hajtóerőt közrebocsátani. Mi készek vagyunk ezen erőt nagyfeszültségű árammal Nagyváradig vinni és a város periferiáján egy alkalmas ponton 3000 lóerőt 3000 Volt feszültségre letranszformálva a várostól felállított elosztó állomáson az elosztó tábla kapcsain a város rendelkezésére bocsájtani.

A nagyváradai erőelosztást a következőképp tervezzük:

I. 400 lóerő nagyobb ipartelepek számára napi 24 órai üzemmel.

II. 200 lóerő a közúti vasut hajtására napi 18 órai üzemmel.

III. 1600 lóerő világításra napi hat órára számítva.

IV. 800 lóerő egyéb ipari célokra napi 10 órával, tehát összesen 3000 lóerő és napi 30800 lóerőóra, mely teljesítmény víztárolással éretik el.

A nagyváradai gör. kath. püspöki uradalommal a vízmű és elektromos vezeték számára szükséges területek bérlete ügyében kötött szerződésünk kormányhatósági jóváhagyás alatt van.

Az elektromos vezetékét különben utak mentén gondoltuk, ajánlatunknak a közérdekre való nagy fontosságánál fogva biztosítva látjuk, hogy ezen tervünk az illetékes hatóságok jóváhagyását meg fogja nyerni, mely feltevés ajánlatunk integráló részét képezi.

A fölünk felajánlott tetemes vizierő értékesítése Nagyváradon messzevágó átalakulást idézhet elő a város ipari fejlődésében. Az e vízműből nyert erőt a tekintetes tanács oly olcsóért adhatja nagy- és kisiparosoknak, az utcái, valamint a magánvilágítás oly kevésbe fog kerülni, hogy szinte példátlan lesz más magyar városok ilyenemű telepeivel egybevetve.

A magyar elektromos vállalatok nagy többsége 8-10 fillér közt váltakozó áron adja az elektromos energia hectowatt óráját 8 fill. egységárral.

1 db. 16 gyertyás (50 Wattos) tehát $\frac{1}{2}$ hectowattot fogyasztó izzólámpa 4 fillérbe;
1 db. 10 gyertyás (33 Wattos) tehát $\frac{1}{3}$ hectowattot fogyasztó izzólámpa 2-66 fillérbe;
1 db. 5 gyertyás (20 Wattos) tehát $\frac{1}{5}$ hectowattot fogyasztó izzólámpa 1-6 fillérbe kerül óránként. — Ezen ár bár különben nem mondható drágának, mégis sokkal nagyobb, semhogy azzal a villamos fény az olcsó gáz, vagy petróleum világítással szemben versenyezhetne, vizierővel fejlesztett energia pedig az elektromos világítást oly olcsóvá teheti, hogy bármely más világító anyaggal a legsikeresebben veheti fel a versenyt és mintegy kényszeríti a takarékosagra szoruló kevésbé módos osztályt, hogy a kellemes, egészséges és tűzmentes villamos fényt alkalmazza a lényegesen drágább petróleum helyett.

A mi számításunk szerint ugyanis a világítási célokra szolgáló elektromos energia hectowatt óráját a város 4 fillérért adhatná a magán fogyasztóknak, a mikor is

egy 16 gyertyás $\frac{1}{2}$ hectowattos izzólámpa 2 fillérbe;

egy 10 gyertyás $\frac{1}{3}$ hectowattos izzólámpa 1-33 fillérbe;

egy 5 gyertyás $\frac{1}{5}$ hectowattos izzólámpa 0-8 fillérbe kerülne óránként, tehát ekként a város oly olcsóvá tenné a világítást, hogy e téren nálunk korszakot alkotó, a közönség minden rétegére, de kiválólag a szegényebb néprétegre nézve igen jelentékeny anyagi előnyöket nyújtó helyzetet teremtené, amennyiben éppen a kevésbé jómódú sőt leginkább a szegényebb polgárság és különösen a házi iparos, a ki öt gyertyás lámpával az eddiginél mindenesetre jobban megfelelő világítást nyerne a gáz és petróleum majdnem teljes kiszorításával fogja a tüztől és robbanástól mentes olcsó világítást igénybe vehetni, olcsóbban, mint amennyit a legsúlyosabb mécs világítása mellett költenie kellett.

Mi kötelesek volnánk a jád völgyi vízi-erőt a szükséges völgyzárlattal és az összes hozzátartozókkal kiépíteni, a turbinaházból 4000 lóerő kifejtésére alkalmas turbínákat és a kellő tartalékokat felállítani. Ezen 4000 lóerőt megfelelő dynamógépek, transzformátorokkal körülbelül 25000 Volt feszültségű 3 fázisú, váltóáramú (forgóáramú) elektromos energiává változtatnák át. A nagyfeszültségű áramot a gépházból Nagyváradig vezetnék és a város elosztó állomásában elhelyezendő transzformátorokkal 3000 Volt feszültségű árammá átváltoznának, biztosítván, hogy a gépekben, a vezetékben és transzformátorokban mutatkozó veszteségek semmiesetre sem haladják meg a 25 százalékot, úgy, hogy az elosztó tábla kapcsán a turbínák tengelyén kifejtett lóerőnek mindenesetre legalább 75 százaléka fog a városban leendő szétosztásra rendelkezésre állni, feltéve, hogy nem sikerül az erőnek egy részét, — mire alapos kilátás van, — már a fővezeték mentén értékesíteni.

E vízműnek nemkülönben az ezen erőnek Nagyváradra leendő átviteléhez szükséges elektromos műnek kiépítését és az egészet teljesen kész üzemképes állapotban leendő átadását elvállaljuk 50 éven át negyedévi előleges részletekben és pedig az 1897. évi XXXII. t.-cz. 2. §-ának 2. pontja értelmében föltétlenül fizetendő, tehát bankszerűleg escomptál-

Legjobb, legszebb és

legolcsóbb

férfi, női és gyermek *czipők*, legújabb divatu *férfi kalapok* és *fehértűk* beszerzésére ajánljuk a már eddig is jó hírnévnek örvendő

Reichard áruháza cégét, Fő-utcán.

Telefon sz. 207.

ható évi 185,000 korona annuitások ellenében, melyek a szerződés jóváhagyásakor biztosítandók volnának.

Ez erő felhasználása nemcsak a világítást tenné jelentékenyebben olcsóbbá, hanem hatalmas területet adna az ipar fejlődésének is, mert a hajtóerőt 40—50 százalékkal olcsóbban és emellett sokkal kényelmesebb és hozzáférhetőbb módon és alakban bocsájthatná a kis- és nagyipar rendelkezésére, mint amennyibe ennek előállítására gőzzel kerül.

Belényes városa csak néhány kilométerre esvén, a tervezett vezetékkel, ezt is belevontuk az áramszolgáltatás kombinációjába, tekintettel pedig arra, hogy Pécselt, — hol a villamos áram hektowattként óránként 8 fillérbe kerül és a hol igen erős gázkonkurrenzia van, — már több mint 12000 lámpa van bekapcsolva, hogy továbbá Temesvárott — a hol a hektowatt óra 6—7 fillérbe kerül és a hol eddig szintén éles gázversenynyel kellett küzdeni, — már több mint 20,000 lámpa lett bekapcsolva, biztosra vehető, hogy Nagyváradon 40—50 százalékkal olcsóbb árakkal 2—3 év múlva mindenesetre több mint 20,000 lámpát fogunk összegyűjthetni, a mikor is a tervezett vállalat mérlege a következőképp fog alakulni:

Bevételek:	korona
20,000 magánlámpa á 700 óra á 2 f.	280.000
Közuti vasút 200 HP á 150 k. —	30.000
Kisipar 150 HP x 3000 óra á 12 f.	54.000
Egyéb erőfogyasztók Nagyváradon 150 HP á 4000 óra á 7 f. — — —	42.000
Erőfogyasztás a vezeték mentén 200 HP á 150 k. — — — — —	30.000
Városi vízmű és hűtőtelep — — —	20.000
Malmok egyelőre 200 HP á 6500 óra á 4 f. — — — — —	52.000
Nagyvárad közvilágítása — — — — —	60.000
Belényesen 2500 magánlámpa á 700 óra á 2 f. — — — — —	35.010
Összesen:	603.000
Kiadások:	korona
A fizetendő annuitás — — —	185.000
Javítások és újítások — — —	60.000
Üzemanyagok — — — — —	25.000
Személyzet — — — — —	40.000
A városi hálózat fentartása — — —	25.000
Biztosítások és előre nem látottak	15.000
A gör. kath. püspökségnek fizetendő	3.000
Összeg:	353.000
tehát nyereség — — — — —	250.000

Ezzel azonban korántsem lesz még a vállalat jövedelmezősége kimerítve, mert az itt részletezett szolgáltatásokon túl még majdnem 800 lóerő felesleg mutatkozik, mely idővel szintén elhelyezést nyervén, megfelelően szapo-

ritaná a vállalat jövedelmét, és olcsó hajtóerő felajánlása által ide édesgetheti a keletkező új parvállalatokat, és végül figyelembe vevendő, hogy a város maga a jelzett mérték tekintélyes jövedelemhez juthat.

Bár a mondottak értelmében a szó legszorosabb értelmében kizártnak mert lehetetlennek tartjuk, hogy Nagyvárad városa komoly és alapos vizsgálat és megfontolás után egyszerűen visszautasítsa ajánlatunkat és ezáltal évtizedekre eldobja magától a város anyagi felvirágzásának előre látbatólag egyedüli eszközt, — mégis lehetnek tartjuk, hogy a város némiképpen idegenkedni fog az ily nagyszabású vállalat első üzemével járó gondoktól és kockázatoktól. Minthogy azonban nekünk feltétlenül meggyőződésünk, hogy ezen vállalat megfelelő technikai kezelés és helyes üzletpolitika követeése mellett a legrövidebb idő alatt felvirágoztatható, készek vagyunk ezen első évekre oly bér-szerződést felajánlani, mely a várost a jelzett átmeneti korszak nehézségei alól teljesen felszabadítva, lehetővé tenné, hogy a megállapítandó bér-szerződés lejártá után a város úgy technikailag, mint üzletileg teljesen kifejlesztett és begyakorolt vállalat birtokába jusson, melynek üzeme többé gondokat nem okozna, hanem csakis anyagi és erkölcsi hasznot biztosítana a városnak és a világítást és erőt fogyasztó lakosságnak.

Kötelezzük magunkat az egész művet az erre vonatkozó és kötendő szerződés keltétől illetőleg ennek kormányhatóságilag történt jóváhagyásától és a szükséges hatósági engedélyek elnyerésétől számított 18 hónap alatt felépíteni és üzemképes állapotban átadni.

Ajánlatunk elfogadása esetén készek vagyunk a tekintetes Tanácsossal a mű biztosítására szerződést kötni, megfelelő garanciákat szolgáltatni, megnevezni azon első rangú pénzügyi vezetőket, mely az üzlet pénzügyi részének rendezését magára vállalta.

A szerződésben körülírandó részletek későbbi tárgyalásoknak tartatnak fent.

Hogy jelen ajánlatunkkal szemben, tekintettel annak nagyszabású jelentőségére és az általa képviselt anyagi érdekekre, szándékaink komolyságát minden kétséget kizáró módon bebizonyíthassuk és e tekintetben úgy a tekintetes Tanácsot, mint a város közönségét megnyugtathassuk, ajánlatunkhoz a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 40 darab részvényét a folyó évtől kezdődő szelvényekkel több mint 100.000 korona árfolyam-értékkel a városi pénztárnál biztosíték gyanánt letettük és midőn kijelentjük, hogy ezen ajánlatunk 1. évi május 30-áig érvényben marad, egyuttal kérjük, hogy a tekintetes Tanács jelen ajánlatunkat komoly megfontolásra venni és annak bizton remélt elfogadása esetén velünk a kötendő részletes szer-

ződés pontjainak megállapítása czéljából tárgyalásokba bocsájtkozni méltóztassék.

Budapest, 1902. márczius 31-én.

Kiváló tisztelettel:

Rupcsics és Szűts
magánmérnökök.

Rupcsics s. k. Szűts s. k.

A két kormányelnök közti viszály.

Budapest, április 2.

A bécsi lapok egy része azt újságolja, hogy a két kormány és főként a két kormányelnök közti viszony válságos fordulatot vett és ennek okát abban találják, hogy a magyar kormány az autonom tarifa létrejöttét húzza és halasztja. A helyzetnek ez a megvilágítása — közli a Magyar Távirati Iroda — egyáltalán nem felel meg a való tényeknek, mert értesülésünk szerint a két kormány jó viszonyában mi sem változott, a tarifa-tárgyalások a kitűzött program értelmében folynak, amint-hogy Széll Kálmán felfogása összes idevágó nyilatkozatai szerint mindig az volt, hogy a két államot érdeklő gazdasági politikai tárgyalások mielőbb eredményesen finalizáltassanak. — Széll Kálmán miniszterelnököt ma délelőtt 9 órakor a király magánkihallgatáson fogadta. A kormányelnök után Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter jelent meg a felségnél kihallgatáson. Délután 2 órakor a hadügyminiszteriumban Goluchowsky Agenor gróf elnöklésével közös miniszteri konferencia volt, melyben a közönségi előterjesztések megvitatását folytatták.

Tanítók választása.

A nagyvárad közönségi elemi iskoláknál a Gasperik Lajos halála és Mikusay József lemondása folytán megüresedett két tanító állást tegnap délután töltötte be Nagyvárad város iskolaszéke.

A két állásra összesen 64 tanító pályázott, ami azt bizonyítja, hogy nagyon rőzsásnak gondolják a tanító állást a nagyvárad közönségi iskoláknál. A pályázók között igen sok kitűnő és jeles képzettségű tanító volt.

Az egyik állást egyhangulag töltötték be Szabó Sándorral, aki már pár év óta siere-

A „TISZANTUL” TÁRCZAJA.

Gyenge szívek.

Irla: Szabó Ilona.

Az asszony ott ült az ablaknál, egy mély karosszék puha, selyemvánkosai között. Az alkonyi homály lassan szűrődött be az utcáról és lágyan ölelte körül a fázósan összehuzódó finom alakot.

A férfi, erős, szőke ember, a rokokó izlésű pamlag végén ült fáradtan kezére hajtva fejét. Nagyon elgondolkozott, nagyon a lelkébe mélyedt és végtelenül elkeseredett; annyira, hogy könyek homályosították el sötét, barna szeméit. Nagy, sötét dióbarna szemek voltak, hűséges, mély tekintettel.

Elfelejtkezett mindenről, mi körülötte volt, csupán a lelkében élő asszonyideált érezte édes valóságában közel magához.

Letette kezéből félig szívott, rég kialudt szivarját és megfogta az illatos selyempárnácskákkal bebráló hófehér, finom kezeckét. A sötét szempár mély tekintete belekapcsolódott az asszony ibolyakék szemeibe és a visszafojtott érzésektől tompított, reszkető hangon szólott a férfin.

— Emlékszik édes? . . .

— Hogy emlékszem-e? — felelt vissza álmatagon az asszony, de lelkében megremegett s azt hitte megfullad szívének izgatott, heves dobogásától. Vissza akarta vonni kezét a férfi kezéből, izgatta, égette annak érintése, gyöngéd, beczező simogatása; de az erős kéz hízlegő kérés, szerető szorítással tette rabjává a vergődő kicsi jószágot.

— Edes! . . . — könyörgött a férfi.

— Eh, mire jó ez? . . . — nyögte rekedten az asszony.

— Hisz' egyéb jót sem élvezek, egyéb boldogságom sincs.

Ne legyen kegyetlen! . . .

— Nem úgy van. Higgye el, nem ér semmit, — mondta sietve, izgatottan az asszony. Aztán hevesen elrántotta kezét a tyónáéden simogató kezéből és a férfi úgy érezte, mintha a lelkéből szakítottak volna ki egy darabot. Felállott s egész testében felizgatva, minden izében reszkítve járt fel s alá a szobában.

— Látssa, — mondta némileg lecsendesülve, nagyon bus komolysággal asszony — maga esküdjött, hogy szót fogad nekem. Megnyuzszik az én akaratomban. Ugy lesz minden, ahogyan kívánom és jogosan követelem.

— Es nem úgy volt minden, ahogyan parancsolta? — hangzott a türelmetlen kérdés.

— Ah, könnyű volt engedelmessé válni addig,

amíg négy várnegyő választott el bennünket, de —

— De? . . . Hónapok óta gyötörök az árnyékában, kerülöm, futok közeléből, hogy parancsát meg ne szegjem, hogy a kísértés vérbe ne borítsa a gyamat s az egész világ szemelítettára lázongó szívemre ne szorítsam. És van panaszom reám? — mondta keserű szemrehányással a megtört ember.

— No jól van, — kérte az asszony — nem volt panaszom. És nem is akarom, hogy legyen. Az első alkalommal elvesztén a becsületemet örökre. De hisz' maga arra édes-keveset ad ugy-e? . . . Csak az élvívagy elégtétessék ki, a következményekkel törődni, ugyan mire jó? De kérem, rimázkodva kérem, — és a kis kezek könyörögve kulcsolták össze követelem, jogosan követelem: ne vegye el teljesen önbecsülésemet. Legalább azt a kicsit hagyja meg, ami még megmaradt. Mert higgye el, alig-alig, sőt semmiire se tudom becsülni magamat. Ne tegyen olyan nyomorulttá, hogy önmagam vessem meg legelőbb magam.

Azok a mélységes ibolyakék szemek olyan esdő kérelemmel, olyan édes szelídséggel tudtak uézni, hogy megszedült az, aki beléjük tekintett. Az erős szőke ember nem állta e nézést sokáig, megsimította homlokát és csüggedten ült vissza helyére. Most már ő könyör-

sen működik a községi iskoláknál Nagyváradon s egyhangu megválasztása egyúttal az iskolaszék elismerése volt eddigi működése iránt. — A másik választás is kitűnő tantervre esett, akinek megválasztása nyereség a községi iskolákra.

A választógyűlés lefolyása a következő volt:

Részt vettek a gyűlésen:

Mezey Mihály elnök, Rimler Károly, Hegyesi Márton, Ritoók Zsigmond, Hlatky Endre, dr. Thury Kálmán, Száhlender Károly, Bozóky Béla, Stark Gyula, Deacs János, Böszörményi Géza, dr. Molnár Imre, dr. Hoványi Géza, Gábrily Lajos, Kecskeméti Lipót, Csák Máté, Molnár Lajos, dr. Baróthy Akos, Heringh Sándor, dr. Vueskics Gyula, Materny Imre, Sulyok István, Bordó Ferencz, Máthé Lajos, Barry József, dr. Konrád Márk, dr. Kornstein Lajos, Vaday József, dr. Hoványi Géza, Móra János, Ditz Mihály, Istvánffy József, Genez János, dr. Márkus László, Auspitz Adolf, Váradi Mór, Winkler Lajos, Gábel Jakab, Ficsek Lajos, dr. Grósz Menyhért, Szokolay Tamás.

Mezey Mihály elnök konstatacióval, hogy az ülés választóképes, mivel a tagok kétharmada jelen van. Felkéri az iskolaszéki elnököket, hogy a tanügyi bizottság javaslatát terjesztse elő.

Hegyesi Márton kijelenti, hogy a tanügyi bizottság azért jelölt néhányat, mert a teljes ülés nem bírhatja el egyenként a 64 pályázót. A két megválasztott helyre a tanügyi bizottság jelölése a következő: az egyik helyre Szabó Sándort egyedül; a másik helyre: Bonomi Viktor, Klím Pál, Némethy Károly kitűnő oklevéllel bírókat, továbbá Jerzsák Arpád, Kovács János és Kreznerich Ferencz jeles oklevéllel bírókat jelölték. — Véleménye az, hogy, ha lehet, helybeli pályázót válasszunk. Ezért ő Jerzsák Arpádot ajánlotta.

Elnök nem helyesli, hogy az előadó magánvéleményét nyilvánította s ezzel befolyásolja a választást.

Sulyok István azt kívánja, hogy az összes pályázók neveit, képesítésüket, működésük idejét és oklevelük kiállításának helyét olvassák fel.

Dr. Hoványi Géza helyteleníti az elnök megrovását, mert az iskolaszék elnöke jogosult magánvéleményének kijelentésére. Ezt jövőre is óhajlja.

Mezey Mihály: mint a választást vezető elnök, ő van hivatva felügyelni a tanácskozásra s annak az elbírálására, mi helyes. Mikor előadó valaki, nem szólhat s neki érdekében. Álláspontját fenntartja.

Ezután felolvasták az összes pályázók neveit és képesítését.

Amit a felső bíróság eldöntött.

Ritoók Zsigmond felveti a kérdést, hogy a választást abszolút vagy viszonylagos szótöbbség alapján ejtik-e meg. Erre előzetes határozatot kér. Ő az abszolút többség kimondását kívánja.

Vaday József hivatkozik a törvényre, mely csak „legtöbb szavazatot” ír elő.

Hegyesi Márton kijelenti, hogy eddig a relatív többség volt a gyakorlat. A közigazgatási bíróság is így döntött.

Dr. Molnár Imre szerint az iskolaszéknek joga van az eddigi gyakorlatot megváltoztatni s kimondhatja, hogy csak az abszolút többséggel veszi érvényesnek. A relatív többségnél frakciók keletkezhetnek.

Ritoók Zsigmond nem ferszirozza a kérdést. A multkori dolog nem vonja maga után azt, hogy az iskolaszék nem mondhatja ki az abszolút többség érvényét.

Ezután Rimler Károly polgármester felolvasta a közigazgatási bíróság döntését, amely világosan a relatív többséget magyarázza ki a törvényből.

Ez elejét vette minden további vitának s a kérdés felelt napirendre tértek.

A szavazás.

Az egyik helyre egyhangulag Szabó Sándort választották meg.

A másik állást szavazással töltötték be.

Beadtak összesen 42 szavazatot, s ebből kapott:

Kovács János	15,
Buday Béla	11,
Jerzsák Arpád	10.
Bonomi Viktor	6

szavazatot s így 4 viszonylagos szótöbbséggel Kovács János választott meg.

Ezzel a választó gyűlés véget ért.

TÁJÉKOZTATÓ.

Április 3. Közigazgatási ülés a városnál d. u. 3 órakor.
Április 7. Bibarmegye közigazgatási bizottságának ülése.
Április 9. A kath. kör választmányi ülése este fél 6 órakor.

Április 10. Városi közgyűlés.

Apr. 6. Kath. Szabad Liceum matinéja a főgimnázium dísztermében d. e. 11 órakor.

Apr. 19. Kath. Szabad Liceum záróünnepélye.

gött, hangjában annyi volt a fájdalom, hogy az asszony szive megreszketett tőle.

— Csak magának ne tegyen szemrehányást édes, a jó Isten áldja meg. Maga áldott, drága lélek, hát miért vádozza magát? Tiszta, ártatlan az a hófehér jó lelke; minden bűn csak engem terhelhet Engem is ment az a hatalmas, nagy szerelem, melylyel magát imádom, s feloldoz minden bűnemtől az a kétségbeesett, léleksorvasztó fájdalom, amit magáért szenvedek. Szeretném elcsucsujgatni, elringatni megnyugtató szavaimmal áldott jó lelkét, hogy semmi féle aggodalom, töprengés többé fel ne zakalassa... Hát mondja csak: mi nekünk a bűnünk? ... Az anyém az, hogy magát nagyon szeretem. Látta, magának még annyi bűne sűcs! ... Hogy én csak szenvedek ebben a szerelemben: az nekem üdvösség. A koldus is a lukullusi lakomának morzsáiból lakott jól, én is a morzsákból táplálkozom és boldog vagyok... Nekünk együtt kell porrá válnunk; a más világon egygyé kell lennünk. Ez a hitem és e küzdelmes földi életben ez nyújt vigasztalást. Sokszor soványuak találom és elégedetlenkedem, de hiába, csak ehhez kell visszafordulnom...

Végtelen szomorúság ült az asszony szép arcán. Szomorúság, né a lelkében fakadt, ott ült, ott él szüntelen: mire soha semmi se ad

vigaszt, miből se lesz öröm, ami örök szomorúság marad. Megdöbönt a férfi és esdekelt:

— Ne nézzen szép szemével oly bánatosan, ne legyen oly borús gyönyörű arczokkaja... Mosolyogjon édes mindenségem hisz a maga mosolya áraszt derűt, boldogságot sivar életemre; nézzen rám olyan kedvesen, szeliden, ahogyan szokott, hiszen jószágos, okos tekintete vezet minden utamon...

Köny szökött fel a kék szemekbe és soká ott csillogott, mint tiszta tavaszi hajjalon a szelid ibolyafejcskén reszkető gyöngy harmat... Fényes, nehéz két könnycsepp, mit a lelket betöltő végtelen örökszomorúságból fakaszt a gyöngy, simogató hang, a hízog szerető szóáradat. De legördülni nem tud, csak reszket a mély, tiszta kékségen, s lassen feliszsa az emésztő vágy, az elnyomott tűz, a kitörő indulat, mit mind hatalmas erővel kell visszatartani, hogy szabaddá ne tegyék magukat... Olyanra vált arca, mint a sötétpiros bársonyos rózsaszírom; elbűvölve, gyönyörrel nézte nézte a férfi és mindjobban elszomorodott.

Az asszony nem tekintett reá, elnézett a messzeségbe az ablakon át s lassan megerősítette lelkét. Határozottan, komolyan beszélt, de a szívből jövő kérdés megható láyságot adott hangjának.

— Legyen jó, fogadjon szót nekem! Engedje

Kis üsti gyerekek.

A nagyszántói szeszfőzőt feljelentették már másodszer, hogy családját a szeszfőző üstben fürdéli.

Motto: Nagypénteken mossa Khón ur a fiát.

Valami rossznyelvű ujságíró találta ki, hogy miért nem maradtak a romániai zsidók Budapesten.

Mikor megérkezett a martyrokkal telt vonat, Sándor Pál atyai szíve rendezőkkel fogadta őket:

Leszállnak a martyr jelöltek és kérdik a rendező hitsorsost:

— Vajjon megtelepedhetünk mi itt?

— Nü! miért ne!

— Fognak-e szívesen fogadni minket?

— Gondolok aztat! Van már szálás csinálva a gőzmosódában és fogunk fürösztelni titeket tejbe-vajba.

A kijelentésnek csodálatos hatása lett, mert a vándorok vissza ugráltak a kupékba.

— Wie heiszt, itt okhorknak minket fürösztelni! Akkor menjünk tovább.

Hát ez viccnek megjárja, de nem lehet igaz. Tanusítja a n.-szántói eset.

Éldegél ott egy jámbor családapa, kitől a bíróság sem szokta megkérdezni, hogy milyen válaszu, mert el sem tagadhatja. Ez szabad óráiban pálinkát főz kisüstön. Az a kis üst pedig nem tulságosan kicsi lehet, mert ha az üstnek van szabad órája, akkor gyermekfürösztő kád gyanánt szolgál. Gyerek pedig van jókora üstre való.

Igy használt idáig a közügy két szent faktorának a kis üst, a társadalomnak és családnak.

Most azonban fellázadt a közvélemény és tiltakozik az ellen, hogy a közügyet és a nép lelkesítését szolgálni hivatott edény családi ereklyévé nőjje ki magát.

Ime tehát egy pör a tisztalkodás miatt. Pedig nem is élt vissza tulságosan a boldog szeszfőzér és családapa, a nagyra hivatott edénynyel, mert:

mint a feljelentésből kitünik, a szóban forgó edény most, és legutóbb ezelőtt három hónappal jett elvonva a nyilvánosság teréről s a közügy szolgálatából, szűkebb családi, bizalmas használatra.

No! már ha három hónaponként egyszer fürdik apraja-nagyja, azét igazán kár ilyen nagy lármát csinálni.

elfelejtenem a multakat... Öt-hat éve immáron, hogy nem találkoztunk, ezalatt kezdett visszatérni becsülésem mindkettőnk iránt. Azt hittem levezekelünk a multért s kijózanodva, megtisztultan, csupán, mint két jó ismerős fogunk újból találkozni. Miért nincs így?... En tudtam és tudék erős lenni, miért gyenge magam, az erős férfi?... Nem, ne nyuljon hozzám, — kiáltott kétségbeesetten, mikor a férfi meg akarta simítani fénylő haját — nem szabad! Hisz tudja, hogy ez nekünk tiltva van. Mene-küljünk egymás közeléből, ne lássuk egymást többé soha!...

— Nem lehet! — mondta határozottan a férfi. — Nekem magától távol élni: bolondulás, közelében: kész örület. Egyre megy. Próbáltam így, próbáltam úgy, nem bírtam ki. Évekig ödöngtem másfele, akkor csak vegetáltam; most mióta újra visszahajtott a szívem, minden mozdulatomra, minden szavamra ügyelnem kellett s teljesen elvesztettem az eszemet... Es bármily keményen rám parancsol: nem tudja megtiltani, hogy sohse lássam, hogy soha meg ne... —

— Ki ne mondja, az Istenért! — kiáltotta ijedten a szegény gyötrődő asszony, kétségbeesetten fogva meg a férfi kezét, s csaknem nyöszörögve suttogta:

— Ne bántson... ne bántson!...

— Nem bántom, drága jó lélek, — dédel-

Nem rosszabb volna, ha egy évben csak egyszer fürdenének az üstben s azután főznék tovább benne a pálinkát.

En inkább elrendelném, hogy naponként fürdjenek.

Igy ők is, a pálinka is tisztább lenne.

A pörnek pedig feltétlenül kellemetlen következménye lesz, mert ha az üst tulajdonosa nyer, akkor nem fog többé inni a nép, ha pedig a nép nyer, akkor nem fog többé fürödni a család.

Hát ezt bontsa ki okosan hét fiskális.

Köby.

UJDONSAGOK.

Páduai Szent Antal szegényei.

Annyiszor támadták már a Szent Antal kenyerét, hogy csoda, hogy a sok ütés alatt meg nem keményedett.

Es nem kemény ez a kenyér ma sem. A szentnek szegényei ép úgy megkapják ma, mint évekkel ezelőtt. A nagy reklámmal megindult „ingyen kenyér-osztás” megrekedt; miért? nem tudjuk. De Szent Antal kenyerét fentartja és virágoztatja a földi és a mennyei szeretet.

Levelet hozott ma a posta. Erdélyből jött a levél, egy máv. pénztári kezelő egyszerű, kedves sorait olvassuk belőle. Azt írja, hogy háromszor igyekezett állásba jutni; háromszor próbált a nagy kenyérből szelni, melyet mindenki számára teremtett az Uristen; elűtötték mind a háromszor. Negyedizben Páduai Szent Antalhoz folyamodott s ma boldogan írja: „Csodálatos módon megsegített a nagy Szent s azóta hiva maradok halálomig”. Megkapta a rég óhajtott állást.

Es most, mikor álláshoz jutott, legelső dolga megemlékezni azokról, akik Páduai Szent Antalhoz legközelebb állanak: az ő szegényeiről. Alig kapta kezébe a rég óhajtott kenyeret, letört belőle egy darabot és Szent Antal szegényeinek küldte: kicsiny fizetésének jórészét Szent Antal perselyébe juttatta.

Igy juttat Szent Antal kenyeret az ő szegényeinek. Egyszerűen, csoda nélkül — és reklám nélkül.

Ez a szeretet munkája — s ez az eset csak egy a százak közül.

gette végtelen gyöngédséggel a férfi — de hogy bántom. Csak szeretem nagyon . . . nagyon édes . . . De a hosszú elválás, talán az örök búcsu előtt jó kis szívének könyörölni kell megsanyargatott szívemen. Ennek is van joga és halgatni nem tud, mert szeret . . . Édes . . . édes baba . . . Hát nem tudja, hogy csak az igazi szerelemnek a jogai szentek. Mi nem vagyunk bűnösök; vétkezett az, ki szerelem nélkül rabolta el magát és vétkezik mindannyiszor, mikor csak reá is tekint . . .

A nagy szerelem, a gyenge szív egymás karjaiba sodorta őket. A szegény asszonynak megtört minden erélye, elhagyta minden energiája. Megtörtén, fázósan dideregve a belső izgatottságtól, kétségbeesve a sikertelen küzdelemtől huzódott össze a mély, puha karoszkékben.

Es az erős férfi karjai közt csitította a vergődő asszonykát, forró öleléssel melegen didergő tagjait, égető csókokkal borítva el a lángborult arcocskát. Mint megijesztett rabbá tett kis galamb pihegett lázasan az erős karok bilincsei között, s alig hallhatóan, susogva szállt el ajkáról a könyörgés:

— Ne bántson . . . édes . . . ne bántson . . .

Exaltálva, reszketve, csókok közt sugta vis-za a férfi:

— Nem bántom . . . imádságom . . . nem bántom, soha többé . . . csak mig — újból találkozunk . . .

Kérjük azon tisztelt előfizetőinket, kik hátralékban vannak, hogy előfizetéseiket hozzánk juttatni sziveskedjenek.

* **A váradi-olasz templom építése.** Dr. Schlauch Lőrincz bibornok-püspök bőkezűségéből nem sokára új, szép és tágas templomot nyerne a váradi hívek a tavaly lebontott régi barátok temploma helyett. A bibornok a tervek közül *Sztarill* Ferencz hírneves építészünk tervét fogadta el. E terv szerint a régi torony át lesz alakítva s két csinos kis torony jön mellé. A templom mindkét oldalán 2—2 méterrel szélesebb lesz a réginél, egész szélessége 19 métert fog kitenni, hossza olyan lesz mint a régie volt. Az építkezéshez szükséges téglát a püspöki uradalom égetteti s az építés összes költségeit, melyek igen jelentékeny összegre rúgnak, a bibornok püspök Ő Eminenciája fedezi, a felszerelésben bizonyára méltó módon fog megnyilatkozni a váradi hívek áldozatkészsége és az Isten háza iránt való buzgóssága is. Az építkezést, míhelyst a téglával készen lesznek megkezdik, addig a felmérési munkálatokat végzik. A munkálatokat *Sztarill* Ferencz fogja vezetni s ő fogja a felügyeletet gyakorolni, hogy szép terve a legapróbb részletekig hűen legyen megvalósítva.

* **Iparoktatási bizottság gyűlése.** Nagyváradi város iparoktatási bizottságának tagjait a városház tanácstermében f. évi április hó 4-ik napján d. u. 4 órakor tartandó ülésre tisztelettel meghívom. Tárgy: Folyó ügyek. Nagyváradon, 1902. évi márczius hó 29-én. *Ragány* János, elnök.

* **A sétaterek felügyelet nélkül.** A tavasz beköszöntével a sétaterekre kirakták a padokat. A közönség azonban nem nagyon kiméli sem a növényzetet, sem a padokat. Az előbbinek zsenge hajtását ostoba kedvtelésből letördeli, a padokat pedig éretlen gyerkőcök összefaragják. Mostan ugyanis teljesen felügyelet nélkül vannak a sétaterek, mert felügyelőket csak nyáron alkalmaznak. A sok lepusztított fenyő bokor azt igazolja, hogy még télen is elférne egy kis felügyelet a sétaterekre, a vandalizmus megállítása végett.

* **A magyar Marconi.** A magyar Marconinak Musits Zsigmond a neve és postafőtiszt Szombathelyen. A drótnélküli telefonbeszédigetés a találmány. Első kísérletei csak pár száz méternyi távolságról sikerültek, most már annyira tökéletesítette találmányát, hogy legtöbbször az Adrián és a Dalmát tengerparton folytatott érdekes kísérletezéseket a drótnélküli telefontalálattal. Ma már sikerült olyan készülékeket előállítani, amely még öt kilométer távolságban is precíz működik, úgy hogy nemcsak a beszéd hangzik egész tisztán ily távolságból a készüléken át, hanem a zene is teljesen érvényesül s tisztán, minden árnyalattal hallatszik. A drótnélküli telefon, amelynek legnagyobb jelentősége a hadihajónkon lesz, igen olcsó műszer, amely könnyen kezelhető. Némi módosítással — amint a feltaláló állítja — ugyanez a készülék, mint biztonsági jelző-készülék is nagy szolgálatokat tehet főleg a vasuti s hajóforgalomban, mert 400 méternyire hangos jelzéssel figyelmeztet a szemben jövő vasútra, vagy hajóra. A magyar találmány iránt különben már a külföld is kezd érdeklődni s a feltalálónál már többben kérdezősködtek találmánya felől úgy Angliából, mint Svájcából. Ez az oka annak is, hogy most már nagyobb titkolódzással folyának a kísérletek, mint eddig. Ez ideig tudniillik csak találmányról, most pedig már üzletről van szó.

* **Eljegyzés.** Sebő Imre nagyváradi jónévű könyv- és papirkereskedő, múlt hó 30-án tartotta eljegyzését Budapesten *Kuttner* Teréz urhölgygel.

* **Allat az emberben.** Szobróról jelentik: Rettenetes bűnnek jutott nyomára a cs. ndör-ség. Egy *Horváth* János nevű emberről van szó, meg 17 esztendő tulajdon Borbála nevű leányáról, akit agyonütéssel való fenyegetéssel tévntre vezetett. Mikor a leánynak gyermeke született, az aljas ember mind a kettőt meg akarta ölni. Ekkor öt esztendő Erzsébet nevű leányára került a sor és felesége, a gyermeke anyja, megindta a dolgot. Szólni azonban nem mert, mivel félt, hogy baja esik. A szörnyű bűnlajstrom még nem ért véget; az államember lelkét gyilkosság is terheli. Múlt hónapban Borbála leánya csecsemőjét ki már 3—4 hónapos volt, megölte. A szobi csendőrség érdeme, hogy ez az államember a törvény elé került. Utána járt a dolognak s a nyomozás befejeztével Horváthot letartóztatta. Horváth öngyilkosságot kísérelt meg, de ebben megakadályozták és bezáratották a vámosmiskolai járásbíróóság börtönébe.

* **Elemelt ruhaneműk.** *Bognár* Ferencz borkereskedő Nagy Sándor-utcai lakásából kedden éjjel ez ideig ismeretlen tolvaj egy sötétkék nyári, egy szürke nyári és egy koczkás világos nyári öltönyt, Szirmai és Nagy cégjegyző, elemelt. *Bognár* jelentést tett az esetről a rendőrségen, hol széleskörű nyomozást indítottak.

* **Halálozás.** Egy derék polgár: *Wlossák* János vászonkereskedő elhunytáról részvétellel értesülünk. Halála rövid szenvedés után tegnap következett be. Neje kívül kilencz gyermeke s nagy számu rokonság gyászolja. Temetése holnap, pénteken délután 4 órakor lesz. A családi gyászjelentés a következő:

Alólirottak mély fájdalommal tudatják a legjobb férj, atya, testvér, sógor és rokon *Wlossák* Jánosnak folyó hó 2-án, reggel 7 órakor, élte 58-ik, boldog házassága 19 ik évében rövid szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt elhunytát. A megboldogult halott földi maradványa folyó hó 4-én, délután fél 5 órakor fog Körözs-utca 692-ik számú háznál, a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni s az újvárosi központi sírkertben örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre az elhunyt rokonai, barátai és ismerősei tisztelettel meghívottak. Nagyvárad, 1902. április hó 2-án. Az örök világhosszág fényeskedjék neki. *Wlossák* Francziska, *Wlossák* Mariska, *Wlossák* János, *Wlossák* Erzsike, *Wlossák* Antal, *Wlossák* Ferencz, *Wlossák* Károly, *Wlossák* Ilonka, *Wlossák* Béla gyermekei. Özv. *Wlossák* Jánosné szül. *Mokos* Zsófia neje. Özv. *Wlossák* Józsefné anya. *Kohut* Antalné, *Wlossák* Károly, *Klinovszky* Antalné, *Wlossák* Ferencz testvérei. *Wlossák* Károlyné sógornője, *Kohut* Antal, *Klinovszky* Antal, *Szathmáry* János, *Mokos* Sándor, *Mokos* József sógorai.

* **Ongyilkos parádés kocsis.** *Fabian* Sándor fehérgyarmati születésű 31 éves, nőshonvéd iskolai parádés kocsis a keddi éjszakát keresztül mulatta s meglehetősen mánoros állapotban tegnap hajnali 6 órakor tért haza családjához. Feleségének panaszkodott a vég nélküli nyomorról, hogy nem képes kiskorú gyermekeit ruházni és neveltetni csakély kéréséből, teljesen elkeseredve, elbúcsuzott nejétől és gyermekeitől, hirtelen pisztolyt rántott elő és családja előtt halántékra lökte magát. Az eszméletlen állapotban lévő súlyosan sérültet dr. *Allmann* Jakab orvos vizsgálta meg s értesítette az esetről a rendőrséget. *Becsei* rendőrőrmester szállította a közokórházba, hol déli egy órakor óriási kínok között kiszívott.

* **Nem volt rá alkalma.** *Knicker*: Mik voltak szegény Henpekt utolsó szavai?

Bocker: Nem volt utolsó szava. Jelen volt a felesége.

* **Felolvasó estély a Réti Népkörben.** A nagyváradi »Réti Népkör« folyó hó 6-án vasárnap d. u. 5 órakor tartja utolsó felolvasó estélyét, melyre az érdeklődőket ez úton is tisztelettel meghívja az elnökség.

Műsor: 1. Megnyitó beszéd. Tartja: Dr. **Sto-cker** József.

2. Jézus. Irta Sas Ede, szavalja **Demetrovics** Zsigmond.

3. Felolvasás. Tartja: ifj. **Markus** János.

4. Czimbalom szóló. Előadja: **Emmer** József.

5. Tetemre hívás. Arany Jánostól. Szavalja: **Kemenschky** Bertalan.

6. Zárszó, tartja: **Gáray** Géza István.
Belépti díj ülő hely 40 fillér, álló hely 20 fillér.

* **A gazdák adója.** Erdekes átirat érkezett esatlakozás céljából Nagyvárad város hatóságához. Ebben Ungvármegye azt a javaslatot teszi, hogy a földmives osztályhoz tartozó adófizetők ellen adótartozásuk miatt csak október és január hónapban legyen szabad a végrehajtást fogasztosítani, hogy a földmivelők ne legyenek kénytelenek terményeiket az adó miatt elvesztesíteni.

* **Az osztálysorsjáték** tegnapi húzásán a következő nagyobb nyeremények sorsoltattak ki:

20.000 koronát nyert: 88341.

5000 koronát nyertek: 4700 45139 67010 69738.

2000 koronát nyertek: 5835 10028 13381 16894 25125 25976 28506 28969 30154 32021 37026 37033 44970 49314 50907 53690 57111 57475 60100 67752 69443 72587 73380 80189 81493 87158 87654 87935 88615 93491 97583.

1000 koronát nyertek: 3377 3877 4870 7870 6127 7790 11551 12457 14341 15632 20202 26077 26283 27556 27869 29925 30057 33489 33566 36579 37575 39416 41198 41648 43550 43655 45080 45144 45779 48310 48383 48842 49306 51062 53573 60382 60847 60866 64354 66112 66988 67677 73774 75360 78221 78867 80302 80377 83947 88034 88295 88489 90663 91347 91575 06014.

500 koronát nyertek: 177 1067 4367 4851 6095 9395 9500 9619 13198 13702 15277 19274 28535 28791 30399 33729 32765 33088 33531 33990 35857 37374 37805 39175 43059 42525 44906 46458 47572 47980 48772 49912 50424 53184 53439 54715 55040 55448 57634 58457 59535 61629 61696 63296 65533 66857 66876 67159 70903 71664 74336 74630 76126 76487 81460 82639 83274 84765 87127 88568 89227 90382 91068 93412 94575 95116 99127 99788.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

* **Elveszett.** Tegnep este a Körözs-utcán egy sima arany karika (jegy) gyűrű. Benne veres peesétviasz toldalék. Beesületes megtaláló jutalmat kap **Mendelényi** Béla rendőrfogalmazónál.

EGYESÜLETEK.

A munkás betegsegélyző egyesület közgyűlése.

A »Nagyváradi első általános munkás betegsegélyző egyesület« folyó évi márczius hó 31-én Húsvét másodnapján d. u. 3 órakor tartotta a tüszöltó laktanya termében, a tagok nagy érdeklődése mellett évi közgyűlést **Giraud** Arpád rendőr alkapitány felügyelete mellett. Az egyesületnek mult évi eredményes működése a következőkből tűnik ki:

Bevétele volt 20,093 kor. 92 fillér, kiadása 18311 kor. 64 fillér, tiszta maradványa pedig 1585 kor. 14 fillér, az egyesület pénzvagyona pedig 27469 kor. 89 fillér, ezen rövid számadásokból is kitűnik, hogy ily egyeletnél a céltudatos és tiszta kezelés mellett az igazgatóság az egyesület intenciójának minden tekintetében megfelelő sokféle kiadásai mellett is az egyesület virágoztatni képes.

Az egyesületnek 17 éven keresztül működött buzgó elnöke **Muntján** János hivatkozva

őreg korára az elnökségről leköszönt, őt az eddigi sikeres működéséért az egyesület örökös tiszteletbeli elnökévé megválasztotta.

Ennek folytán az egyesületi elnöki szék üresedésbe jött; — ezen állásra megválasztották **Zboray** Gyulát, mint a ki már 6 éven keresztül váltakozva alelnök, számvizsgáló, majd a felügyelő bizottság elnöke eddig is sokat buzgózkodott az egyesület érdekében.

Az új elnök működéséhez az egyesület a legszébb reményeket fűzi. Alelnök lett **Sinka** László, választmányi tagok: **Zsirkai** Károly, **Komáromi** Ignác, **Gyenge** Imre, ifj. **Joó** Ferencz, **Józsa** István, **Zeke** Lajos, **Klein** József, **Barabás** Béla, **Varga** Ferencz, **Nagy** Károly, **Valaszka** János, **Gyurcsán**szki András, **Vadai** Mihály, **Demeter** István, **Dobai** Imre, **Völgyesi** Lajos, **Bogdán** József, **Nagy** Lajos (szücs), **Szabados** Lajos, **Urbán** István, **Rigli** József, **Kalla** András, **Csizmadia** Gáspár, id. **Joó** Ferencz, — felügyelő bizottsági tagok: **Bereczky** Imre, **Heffer** József, **Borsos** József, **Magyari** Gergely és **Henn** János. Ezek megválasztása után a gyűlés az elnök életésével véget ért.

IRODALOM.

Harmadosztályú keresetadó. Ez a czime annak a 143 oldal terjedelmű rendkívül érdekes és hasznos könyvecskének, a melyet hozzánk beküldöttek és a melyet **Róka** József, m. kir. pénzügyigazgató-helyettes, a kiváló pénzügyi szakiró írt.

E hasznos kézikönyv, a mely a kereskedés, ipar és egyéb haszonhajtó foglalkozás adóját, a bevallás, kivétel és felelősség körüli teendőket kimerítően ismerteti, a mely tehát mindazoknak, a kik harmadosztályú keresetadó alá tartoznak, igazán nélkülözhetetlen, oly ügyesen, oly szakszerűen van megírva, hogy (különösen most az új adókivétel küszöbén) minden adózónak ajánljuk annak megszerzését, mert a ki ennek birtokában van, a jogát meg tudja majd védeni.

A **Róka**-féle »Harmadosztályú keresetadó« című könyv ára 1 korona 20 fillér, a mely összeg beküldése ellenében portómentesen küldi azt meg az »**Adóügyi Szaklap**« kiadóhivatala, Budapest, **Andrássy-ut 38.**

A Magyar Gazdák Szemléje. A magyar gazdaszövetség folyóirata, szerkeszti: **Bernát** István. Az 1902. márcziusi szám a következő tartalommal jelent meg: A kisbirtok hitelle (Bernát István). Vaskapu (—th.) A czukorkérdés és megoldása (Holek Samu). A fogyasztók szervezkedésének szociálpolitikai jelentősége (Páris Frigyes). Szövetkezeti biztosítás. Spekulatív és kooperatív világ (Földes Béla). Modern Hollandia. Társadalmi krónika (Maszk). Különfélék: Egy igazi takarékpénztár. — Rabszolga-munka. — A gabonahatáridőzítet Ausztriában. — Bevándorlás Angliába. — Oroszország a szövetkezetekért. — Az orosz gabona értékesítése. Krónika. Szerkesztőség: Budapest, **Baross-utca 10. sz.** Előfizetési ára: egy évre 12 korona. — Egyes szám 1 kor. 20 fill.

Igazságszolgáltatás.

Szinigazgató és primadonna pöre. Ismeretes az az érdekes pör, amelyet **Orley** Flóra énekes ő még 1896-ban indított **Kre-csányi** Ignác színigazgató ellen azért, mert pozsonyi balsikerű föllépése után felmondott neki. A primadonna akkor egész évi fizetéséért indított pört. Ebben a pörben **Kre-csányi** Ignác a nyáron a királyi Kuria előtt pörvesztes lett és arra köteleztetett, hogy a járulékokkal együtt **15.000 koronát fizessen** **Orley** Flórának. **Kre-csányi** Ignác ekkor az alapperben nem használt új bizonyítékok alapján a budapesti törvényszék előtt perújítási keresetet indított, egyidejűleg bírói letétbe helyezte a 15 ezer koronát s kérte a bíróságtól, hogy az újított pör jogrős befejezéséig **Orley** Flóra végrehajtási joga függesztessék fel. Ebben a kérdésben a budapesti kir. törvényszék mint első-

foku bíróság **Kre-csányi** Ignác javára döntött, amely döntés ellen **Orley** Flóra felfolyamodást használt, de a budapesti kir. ítélőtábla, mint ebben a kérdésben utolsó fórum, a törvényszék végzését helybenhagyta s e szerint **a 15.000 koronát Orley Flóra kézhez nem kaphatja**, ha csak az újított pört is meg nem nyerné.

ZENE ES MUVESZET.

A »**Zenélő Magyarország**« zoagora és hegedű zeneműfolyóirat most megjelent 7-ik füzeté a következő szép zeneműajándékokat közli: I. **Bogdán** István »Nem tudok én cigány nélkül.« magyar dalt. II. **Giordani** T. »Egyetlenem, tied szívem« műdalt. III. **Kohlmann** L. »Valse caprice«-t. IV. **Kisgeszényi Szabó** István »Abrándos szemek«, »Blau Augelein« polka mazurkát.

A havonta kétszer és mindenkor ily változatos és aktuális zeneajándékokat közlő zeneműfolyóiratot zenekedvelőinknek különös figyelmébe ajánljuk.

Előfizetési ára $\frac{1}{4}$ évben 6 füzetre (66 zeneoldatra) 3 korona. Előfizethetni az e számmal meginduló II. évfolyamra, valamint az előző évfolyamokra is a »**Zenélő Magyarország**« zene-műkereskedésében Budapesten, VIII, **József-körut 22—24. sz.**, honnan mutatónyűfüzetet 60 fillér beküldése ellenében bérmentve küldenek.

TANUGY.

Az iskolaszék ülése.

Hegyesi Márton iskolaszéki elnök a gyűlést megnyitja és áttér a napirend tárgyalására. **Szokoly** Tamás interpellálja az elnököt arra nézve, hogy a meg nem választottak kérvénye gúnyos hátrattal kerül vissza az illetők kezeibe, mit egy kezei közt levő adattal igazolni tud, — kéri a rosszalási indítvány elfogadását s a jövőben ezen eljárás megtiltását.

Az elnök kéri **Szokolyt**, hogy interpellációt vagy valamely tárgy kapcsán, vagy az ülés végén tegye meg; különben is kijelenti, hogy a felhozott esetről nem lévén tudomása s mivel ez adattal sincs igazolva, az iskolaszék nem bocsátkozhatik az ügy érdemleges tárgyalásába.

Szokoly hazamegy a kérdéses hátrított kérvényért.

Elnöki jelentések.

Az elnök jelenti, hogy a törvényhatóság **Rimler** Károly főjegyzőt, a ki az iskolák ügyeit rövid idő óta a legteljesebb elismeréssel méltó módon és szakszerűen vezeti, mult havi gyűlésében Nagyvárad város polgármesterévé választotta. Az iskolaszék üdvözli a polgármestert állásában s a jövőre nézve kéri az iskolák ügyei iránt tanúsított jóindulatát.

Bejelenti ezután a választás eredményét s indítványozza, hogy **Szabó** Sándor ápril 1-re, **Kovács** János pedig jul 1-ére foglalja el állását s ily irányban intézkedjék az iskolaszék fizetésük folyósítása iránt is. — Elfogadták.

Rátkay József ügyét békés úton elintézte, a ki a hiányzó 1 órát órarendjébe felvette s a hiány pótlását az iskolaszék megalégedésére megígérte. Örömmel vették tudomásul.

Apróbb ügyek.

A kir. tanfelügyelő átiratát, melyben **Winkler** Lajost az iskolaszék mandátumának tartamára a polg. fiúiskola igazgatójává kinevezi — tudomásul vették, ugyancsak tudomásul vették a felügyelő-igazgató s a polgári fiú- és leányiskolák igazgatóinak jelentését.

A kir. tanfelügyelőnek megköszönik azon szivességét, hogy a minisztertől állami ovodák átengedését az iskolák felépítéséig, az osztályok ideiglenes díjtalan elhelyezése céljából ki-
eszközölte.

Krüger Viktor és **Materny** Imre iskolaszéki tagok iskolalátogatásokról szóló jelentéseit köszönettel tudomásul vették.

Barry József iskolaszéki tag szóbelileg jelenté, hogy az olasz fiúiskolák osztályait megátorgatta s ott példás rendet talált s egy a tanulában, mint a nevelés terén elért eredmény büszkeséggel tölti el s a vezetők szakismertéről és ügylőségéről tesz laudációt.

Az iskolaszék a jelentést köszönettel veszi tudomásul.

Ezután sor került a nehézményelt hátratra. Simonyi Ernő a pozsonyi főrealiskola tanára, a múlt alkalmával folyamodott a polgári iskoláról megüresült állásért, de kérvényét nem szerelte fel, csupán privát levelet írt az elnöknek, hogy mivel menyasszonya Váradon van, hajlandó meghozni az áldozatot, hogy eljön a polgári iskolához, dacára, hogy középiskolai tanári oklevele van, ha az állásra meghívják, de pályázni nem óhajt, mert nem szeretné ha kisebb képesítésű egyen nyerné el az állást, a mi, választásról lévén szó, könnyen megeshetnék.

Az iskolaszéki jegyző e levél hátára — mivel az iskolaszék azt nem vette figyelembe — nem a szokásos »A kért állásra más választván meg, kérvényét — darab meléklettel visszaküldöm« hivatalos pecsétet ütötte rá, hanem azt írta rá hogy: »Az iskolaszék az állásra nem hívja meg és nem fogad el öntől áldozatot.«

Szokoly Tamás kéri, hogy ezúri az eljárásért a jegyzőt rosszalják és a jövőben az ilyen eljárástól tiltsák el.

Hlatky Endre a jegyző eljárását helyteleníti, de kihallgatás nélkül senki sem óhajtván eltiltni, a jegyző kihallgatását indítványozza.

Réz Mihály, ki ez ügyet a fentebbiekben ismertette, hasonló értelemben szólalt fel, ugyancsak Barry József is, ki az elnököt óhajtja megbizni a vizsgálat vezetésével.

Az iskolaszék Hlatky Endre indítványát elfogadván megbizta az elnököt a kérdéses ügy megvizsgálásával.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR.

Csütörtök: Lotti ezredesei.
Péntek: Pillangócsata.

Váljunk el!

Meglehetősen unalmas kis Váljunk el! volt biz az, a mivel d-rék művészeink tegnap kikerültak. P. Szép Olga volt az egyedüli a régi jó előadásból, melyben a darabot hozzá méltóan tudták színre hozni. Most az újak közül Tóth Elek tetszett, bár még jobban kiaknázhatta volna Adhemár szerepét; Des Prunellesnek pedig Somogyi Károly ha elég komoly volt is, de nem volt elég változatos, fordultatos. No de fordultak helyette a pin-czerek. A műyen össze-vissza számdozást azok véghez vittek a szinpadon, az nem csoda, ha megnevette a közönséget, P. Szép Olga, de még Somogyi Károlyt is.

Székely Irén távozása. A legkellemetlenebb meglepetést okozta Székely Irén, mikor egyszerűen faképnél hagyta a nagyváradi társulatot. Mindenfelé erről beszélnek s egyelőre senki sem akarja hinni, miután a művésznőnek erre a lépésre absolute semmi oka sem volt. Tegnap aztán a Pesti Hirlapban megjelentek a következő sorok a »Várszínház« (ott működik jelenleg a Janovics társulata) rovatban:

Székely Irén, a Várszínház kitűnő primadonnája, akinek az eddigi előadásokon óriási sikerei voltak, legközelebb a »Boszorkányvár« Coralie-ját fogja énekelni. Szentgyörgyi István, akinek tavaly rendkívüli sikerei voltak a Népszínházban, szombaton kezd meg három estére tervezett vendégjátékát. Első este legjobb szerepében, a

Czigányban lép fel. Rózsit Székely Irén fogja játszani, aki elénekli azokat a dalokat is, amelyeket Blaháné szokott a szerepében elénekelni.

Ez már világossá teszi, hogy Székely Irénnek esze ágában sincs Váradra visszatérni; amit csak megerősít az a körülmény, hogy Somogyi Károly tegnap táviratozott ez ügyben Janovicsnak és a táviratra Janovics nem válaszolt.

Székely Irén nem arulta el tervét egészen az utolsó óráig senkinek. San-Toyban még vidáman énekelte az ünnepesti előadáson; csak a darab vége felé énekelte tréfásan egyik kitűnő művésznök fülébe:

— Most énekelek veled utóljára!

Persze, az illető csak kacagott rajta. Pedig Székely Irén szándéka ugyan komoly volt: a vacsorát előadás után felvitette öltözőjébe s az éjjeli 11 óras vonattal már robogott — Budapestre.

Ma délig várak rá a Szigligeti-Színházban. Akkor van a Gésák főpróbája. Ha addig Székely Irén meg nem jelen, megteszik ellene a följelentést a színház egyesületnél szerződészegés miatt. Ennek a legkisebb büntetése pedig eltöltés a szinpadtól legalább egy évre. A köthér dolga polgári peratra marad.

Holnap, pénteken N. Novák Irén szerződött tagnak első felléptével színe kerül Pillangócsata, Sudermanu színműve.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 183.

Idénybérlet 171.

Ma, csütörtökön, 1902. április 3-án

Lotti ezredesei.

Operett.

S Z E M E L Y E K:

Daventry Tom	— — —	Szathmáry Árpád
Harriet, felesége	— — —	Benkő Jolán
Dikson John, szabó	— — —	Bérezsi Gyula
Kitty, a felesége	— — —	Tóvári Anna
Ramajanah, namlakahi rája	— — —	Dési Alfréd
Bibiana Lotti	— — —	Amon Margit
Barley, igazgató	— — —	Krasznay Andor
Mister Mortand, zongorás	— — —	Kertész Sándor
Fox tábornok	— — —	Bognár János

HELYTARAK: Nagypáholy 7. emeleti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsölye 1 frt 50 kr. Körzék 1 frt 20 kr. Támlászék 1 frt. Erkölyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr., Erkölyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy szinlap 10 kr.

Kezdeté 7 és fél órakor, vége 10 órakor

Jegyek előre válthatók d. e. 10-tól 12 óráig, u. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztáryitás fél 7, vasár- és ünneppanapokon este 6 órakor.

Holnap pénteken, április 4-én

Pillangócsata.

Színmű.

TAVIRATOK

Magyar ifjak Rómában.

Róma, április 2. (Saj. tud. távirata.) Ma reggel négyszáz diszmagyarba öltözött budapesti egyetemi hallgató jelent meg XIII. Leó pápa előtt, ki latin nyelven dicsérte meg őket, a haza és vallás iránti szeretetre buzdította. A négyszáz magyar ifju albumot nyújtott át ő Szentségének e nap emlékeül

Közös miniszteri értekezlet.

Bécs, április 2. (Saját. tud. távir.) A mai közös miniszteri értekezleten a közös költségvetést letárgyalták. Megállapították a delegációknak május hó 6-ára leendő összehívását. Holnap koronatanács lesz Ő apostoli királyi Felsége elnöklésével.

A fiumei sztrájk.

Fiume, április 2. (Saját. tud. távir.) A kedélyek elmérgesedtek oly annyira, hogy az ellenségeskedés sok helyen nyíltan kitört. A reggeli órákban munkába indulókat megtámadták a rézgyári rakodómunkások. Igaz ugyan, hogy a közbelépő katonaság megfutamította a sztrájkolókat, ezek azonban mégis bezúzták a réz- és gázgyár összes ablakait. Hogy a nagyobb zendülésnek eleje vétessék, a telepeket állandóan katonaság tartja megszállva. Az Ungaró Kroatánál a kirakodást megakadályozták a sztrájkolók. Zelek szerint a sztrájk nagyobb mérvéket ölt. A rizshántolók szintén beszüntették a munkát s a Deák-korzón végig vonulva az összes gázlámpákat bezúzták. Délután főbb százan a Piazza Elizabellen gyűltek össze, megakadályozandó a villamos közlekedést; tervüket azonban a rendőrök idejekorán megheiusították.

Gázömlés az iskolában.

Budapest, április 2. (Saj. tud. távir.) Ma délelőtt a veselényi-utcai népiskolában gázömlés történt, melynek folytán 20 tanuló szerfölött rosszul lett. Az eszméletüket veszített tanulók csak a szabadlevegőn tértek magokhoz.

A búr békekezező.

Budapest, ápril. 2. (Saj. tud. távir.) Mint Brüsszelből jelentik, a búr delegátusok között komoly differenciák merültek fel. Vessel, Fischer és Wolmarans az ellenségeskedés megszüntetését ajánlják, míg Krüger és Leids hajthatatlanul ragaszkodnak a föltétlen függetlenség követeléséhez.

Budapest, ápril. 2. (Saj. tud. távir.) Londonból jelentik, hogy Knypner németalföldi miniszterelnök a mai minisztertanácsban azon nézetének adott kifejezést, hogy a búrokat lehetetlen guerilla harcban legyőzni.

REGÉNY-CSARNOK.

A vöröshajuak szövetsége.

Írta: Conan Doyle.

— Hogy hiyják ezt a jólelkű ifjat? — kérdezte Holmes.

— Spaulding Vincze a neve s ő maga éppen nem ifju. Hogy hány éves, azt nehéz eldönteni. Nem is törődöm vele, mert ügyesebb segédet nem is kívánhatnék. Tudom, hogy könnyen jobb állást kaphatna és kétannyi keresetne, mint a mennyit én fizetek neki. Mivel azonban ő meg van elégedve, nekem eszembe sincs, hogy figyelmeztessem. Miért is szalajnam el?

— Bizony, miért is? Ön boldog lehet, hogy kisigényű segédje van. Manapság ritkán talál ilyet az üzletember. Az ön segédje azt hiszem, nem kevésbbé furcsa, mint ez a hirdetés.

— Hát persze neki is van hibája! — jegyezte meg Wilson. Ezéssz bolondja a fegy-

képezésnek. Néha megteszi, hogy fogja a fotografáló masináját, egyszerűen ott hagyja a munkát, s bebujik a pinczébe, mint valami ürge a lyukába, hogy a felvételeit kihozza. Ez a főhibája, egyébként kitünő munkás: nem panaszkodhatom rá.

— Valószínűleg még ott van önnél, mi?
— Hogyne, Holmes ur! Ő és egy tizen-negy éves leány, aki tud egy kicsit főzni és tisztogatni — ez az egész cselédségem. Tetszik tudni, gyermektelen özvegy vagyok. Mi hármian nyugodtan élünk s ha nem is visszük sokra, valahogy csak megvagyunk és nem csinálunk adósságot. Minden simán ment egész addig, míg a hirdetés megjelent. Éppen ma nyolcz hete, Spaulding ez ujsággal kezében az üzletbe lép és így szól:

— Jaj Wilson ur, miért nincs neked vörös hajam?
— Hogy gondolsz ilyenre? — kérdeztem én.

— Hogy gondolok ilyenre? válaszol ő — mert itt megint pályázat van hirdelve egy ingyenhelyre a vöröshajjak szövetségében. Annak aki megkapja, valósággal egy kis vagyont jelent s ahogy én látom, több az ingyenes hely, mint a pályázó, úgy hogy a bizottság azt sem tudja, mit csináljon a pénzzel. Ha meg tudnám fésíteni a hajamat, szívesen elfoglalnám ezt a kényelmes állást.

— Nonó, hát hogy is van az a dolog?
— Kérdeztem én. Tetszik tudni, Holmes ur, én valóságos házi béka vagyok. Ott ülök egész nap a boltban s mivel üzleti dologban sohasem kell kijárnom, néha hetekbe telik, amig kimozdulok. Innen van, hogy igen keveset tudok a világról, sejtelmem sincs róla, hogy mi történik oda kűnn és igazán örülök, ha valami újsgót hallok.

— Ön semmit se tud a Vöröshajjak szövetségéről? — kérdezte Spaulding álmétkodva.
— Semmit.

— Igazán? Csodálom, mert ön is pályázhatna egy ilyen állásra.

— Mi? Hát mennyit jövedelmez? — kérdeztem.

— Csak pár száz foat sterlinget évente, de dolgozni alig kell érte, úgy hogy egyéb munkáját sem kell az embernek miatta elhanyagolni.
(Folyt. köv.)

KÖZLEMÉNYEK

Próbaégetés a füsttámasztóval.
Rosenberg Izso ur az általa szőlőfagy ellen ajánlott »füsttámasztókat« pénteken f. hó 4-én délután 4 órakor fogja a nagytemető melletti városi szőlőtelepen bemutatni, mely próbaégetéshez a szőlős gazdák ezennel meghívotnak.
Hegybíró

Nemzetközi nagy lóvásár Érsekújvárott. A Nyitrai Gazdasági Egyesület

által a f. 1902. évben rendezendő XX. nemzetközi lóvásár Érsekújvárott (Budapest és Bécs-től 2—3 órányi távolság) ismét május hó első hétfőjén s az ezt megelőző vasárnap délután vagyis május hó 4-én délután és május hó 5-én fog megtartatni. Ezen lóvásár Magyarországon a legjelentékenyebb és a legkeresettebb, melyet a tenyésztők és kereskedők egyaránt fölkeresnek. Főként a külföldi lókereskedők szokták az érsekújvári vásárt fölkeresni. A múlt évben is 500 drb. különféle használatra való ló adatott el. Lakások és istállók az érsekújvári rendőrkapitányi hivatalnál rendelhetők.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése

— A Tiszántal eredeti távirata. —

Értéktárgyak

	Budapest, április 2.
Osztrák hitel	625.50
Magyar hitel	629.50
Allamvasut	624.50
Rimamurányi	416.
Magyar lakás	488.
Szigóirjáni	
Wagon-kölcsön	

Határárak.

	Budapest, április 2.
Buza októberi	7.84
Buza áprilisi	8.80

Tengeri	5.14
Rozs okt.	6.69
Zab ápr.	6.93
Kaposzta, repce, sz.	

Hivatalos árfolyamok

— Budapesti Ára- és Ártékizsoltár 1902. április 2-á.

Magyar aranyjárdék 4%	119.85
Magyar koronajárdék	97.60
Magyar vasuti kölcson aranyban 4,7%	120.—
Magyar vasuti kölcson ezüstben 2 1/2%	100.60
Magyar kelet vasuti államkőtvény 1878-ból	120.—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	97.35
Italmérségi jog megváltási kötvény	100.65
Horvátb-szlavónföldtehermentesítési kötvény	96.50
Magyar nyeresemény-sorsjegy-kőlcson	204.—
Tiszszabályozás s zezedi sorsjegyek kölcson	163.—
Osztrák járdék papirban	101.40
Osztrák járdék ezüstben	101.25
Osztrák járdék aranyban	121.—
Osztrák korona járdék	59.25
Osztrák államsorsjegyek	153.—
Osztrák magyar bank részvény	16.15
Magyar hitelbank részvény	702.—
Osztrák hitelintézet részvény	696.75
Párisi vista	95.40
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.06
Németbirodalmi márkás	117.30
London vista	240.15
30 márkás arany	28.45

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

STROHMAYER PÁL

vászon, menyasszonyi kelengyék, férfi és női fehérneműek és szőnyeg-üzlete.
Nagyvárad, Szent László-tér, kishidő.

A legjobb minőségű **valódi rumburgi**, ugyszintén **valódi Creas, irhoni, hollandi és fehérített tiszta vásznak egyedüli állandó nagy raktára.**

Valódi SCHROLL-féle CHIFFONOK és mindennemű pamutvásznak legnagyobb választékban.

Menyasszonyi kelengyék és újszülött fehérneműek
legmegbízhatóbb beszerzési helye.

Férfi és női fehérneműek vállalata mértékszerinti elkészítésre teljes felelősség mellett.

Házi készítésű Paplan és Matraczok!

Szőnyegek, szövet- és csipkefüggönyök, ugyszintén butorszövetek, ágy- és asztal-terítők és egyéb lakásberendezési cikkek legolcsóbb beszerzési forrása!

Szolid szabott árak. Pontos kiszolgálás!

Női ruha szövetekből dus választék.

Szenzációs ujtás!

Vászon és fehérneműekből nagy raktár.

Ingyen! élelnagyságu fénykép! Ingyen!

Minden vevőnek, a ki 10 frt értékűt vásárol, bármely átadott fénykép után egy **élelnagyságu** 60 cm. magas művésziesen kiállított hü fényképet készit **teljesen ingyen** még akkor is, ha a bevásárlás apróbb részletekben történik.

Csupán díszes keretért (passe-partout) önkötséget 1 frt 50 krt számítok fel. Ezen élelnagyságu **ingyen fényképet** magát sem képes a világ egy műintézete sem 10 frton alul elkészíteni.

Minden vevőnek, még a legkisebb bevásárlással is pénztáram egy fénykép bonnt szolgáltat ki, melyen a bevásárlási összeg nyugtázza lesz. A midőn ezen részletekben vásárolt összeg 10 forintot tesz ki: vagy 10 forint értékűt egyszerre vásárol, az ingyen fényképre jogosan igényt tarthat.

Tehát önként érthető, hogy minden további 10 frt értékű vásárlás egy-egy ingyen fényképre jogosit.

Élelnagyságu fényképek kivitele üzletünkben láthatók.

Amerikai áruház, Nagyvárad, Fő-utca (Olaszi), Bazár (színház) épület.

Női Blousokból dus választék

Telefon 372. szám.

Női ruhákat és Blousokat mérték után is készitünk.

Flegman Armin divatterme, N.-Várad, Bémer-tér.

Állandó raktár
legjobb gyártmányu pamut és czérnavásznakban.

1 vég finom vászon	— —	8.50
1 vég kitűnő Chiffon	— —	5.80
1 6 személyes teríték	— —	1.80
1 vég prima Canavász	— —	5.80

Női fehérneműek
legegyszerűbbtől a legdiszesebbig

1 kitűnő női ing	— —	98 kr.
1 szép női nadrág	— —	75 kr.
1 fehér diszes szoknya	— —	2.20 kr.

Menyasszonyi kelengye
minden kivételben
500 forinttól 3000 forintig.

Paplanok és függönyök
minden árban és minőségben,
ugyszintén mérték után 24 óra alatt.

Férfi fehérneműek
mérték után.

1 kész nagyon jó ing	— —	1.30
1 kész legjobb ing	— —	2.10

Batist, Zephir és Tourista ingek legolcsóbban.

Legnagyobb raktár
kész női és leányfelöltőkben.

1 Kabát	— — — —	4.40 kr.
1 Gallér	— — — —	1.75 kr.
1 Paletot	— — — —	10.— frt.

Óriási választék
SELYEM BLOUSOKBAN

1 Selyem Blouse	— — —	6.65
-----------------	-------	------

Gyári raktár
N A P E R N Y Ó K B E N .

1 selyem napernyő	— — —	1.65
-------------------	-------	------

Legujabb csipkegallérok.

1 Csipkegallér	— — —	98 kr.
----------------	-------	--------

Különlegességek ruhadiszekben

mindennemű csipkék, selyemszallagok, bársonyszallagok, gombok, gyöngy és paszománydíszek, zsinórdíszek, szabókellékek legjobb minőségben és szolid olcsó árban.

Ruhaszövetek,

Tenniskelmék, fekete és krém szövetekben, francia mosószövetek és Balistokban kizárólagosan csak a legjobb minőségűek és kimondott újdonságok.

Finom angol szövet
1 ruha 6.50
Közönségesebb szövet
1 ruha 2.25

Fekete ruhakelmék
kezesség mellett.
1 ruhára — — — 4 frt.

Fekete selymek
óriási választékban.
1 ruha — — — 10.50

Blous selymek
gyöngyörű mintázattal.
1 blousra — — — 1.95

Szines ruhaselymek
Fongé, Chüncs, Lyberti és más minőségekben folytonos újdonságok.
1 ruhára — — — 15 frt.

Bárány Dezső

utóda

egyedül speciálista

hegedű és vonóképzítő

Saját készítményű hegedűim!

Olasz és német hangversenyhárok.

Mindennemű hangszerek nagy raktára

Nagyvárad, Fő-utca és Széchenyi-tér sarok

(Rimanóczy-ház.)

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Kitűnő saját termelésű

BOROK

kaphatók literenként kimérve

STETTNER ISTVÁN

bortermelő borkiállításában Bémer-tér, Rót-ház.
A borok valóságáért, mivel saját termésűek, a felelősséget elvállalom.

Uj bor	30 kr.	} lit. kimérve
Ó bor	36 kr.	
Risling 9 éves	50 kr.	
Ó vörös	50 kr.	
Muskatály	80 kr.	
Édes ürmös	70 kr.	

A 9 éves Risling és az ó vörös bort (mint gyógybort betegeknek) is ajánlom.

Szőlőtelepemen készült I. osztályu

Riparia portalisra (Gloira de Montpellier) oltott 4000 drb gyökeres fás oltványt borfajt ezrenként 70 frtért és 6000 drb sima zöldoltványt ezrenként 50 frtért megvételeire ajánlok.

Továbbá világhírű spanyol, francia, angol és görög csemege szőlőfajokból 3000 drb gyökeres fás százonként 120 frt, 6000 drb sima zöld, százonként 80 frt.

Felelőség mellett.

Kiváló tisztelettel

Stettner István.

TELEPHON.

HERCZEGH GYULA

TELEPHON.

rövidáru és férfi-divat üzlete

 Nagyvárad, Szent László-tér 1. sz.

Van szerencsém a n. érdemű közönség tudomására juttatni, miszerint a Kunz József és Társa urak üzletének egy részét:

a rövidáru és férfi divat-osztályt

átvettem s azt a legujabb, legjobb és legszebb árukkal újonnan berendeztem és saját bejegyzett czémem alatt tovább vezetem. Nagy választéku áruim közül a következőket emelem ki. csipkék, szalagok, himzések, pamutok, bélésárúk és szabókellékek és egyéb rövidáru cikkek. Nagy választék: **nyakkendőknél, továbbá legyezők, illatszerek a legjobb minőségű és dívatos férfi ingek, gallérok és kézelők, kélző-gombok, nyakkendő-tűk és különféle férfi divatezikkek és női diszkellékek.** Főtörékvésem leendő előzékeny, pontos kiszolgálás,

— j u t á n y o s s z a b o t t á r a k —

és jó áruk által a n. é. közönség szíves pártfogását kiérdemelni.

Kiváló tisztelettel

HERCZEGH GYULA.